

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่ได้รับ
การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสาธารณสุขขั้นนำ
Educational Achievement and the ability to think critically of the students receive learning to
cooperate with the classification success Department of Introduction to Public Health

ชลธิชา บุญเรือน

การศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

2554

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

การเรียนการสอนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสารานุกรมสุขสันต์ ซึ่งเป็นวิชาเอกบังคับที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องมีพื้นฐานความรู้ ที่จะนำไปศึกษาในวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ในการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข เป็นการพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีสติปัญญา มีความเป็นไทย มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสารานุกรมสุขสันต์

การพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการให้การศึกษาแก่ประชาชนเพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะสร้างประชาชน ให้มีความรู้ ความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อความเจริญของประเทศชาติได้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวปฏิรูปการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 จะบรรลุเป้าหมายได้นั้น บุคลากรทางการศึกษา และ ครูผู้มีหน้าที่สอนจำเป็นต้องมีความสามารถในการออกแบบและสร้างสื่อการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ ทำให้นักศึกษาเกิดทักษะในการคิด การวิเคราะห์ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ

แต่สภาพความเป็นจริงของการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันผู้สอนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจลักษณะ และสภาพปัญหาของผู้เรียน จึงทำให้การเรียนการสอนมีอุปสรรคและเกิดช่องว่างระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน เพราะผู้สอนมักจะคำนึงถึงเนื้อหาสาระที่จะสอนมากกว่าตัวผู้เรียน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา: 2523) และผลการวิจัยของ อุทุมพร จามรمان (2538 : 34) พบว่า นักศึกษาร้อยละ 91 ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นเป็นผู้ที่มีรูปแบบการเรียนรู้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style) เป็นกุญแจสำคัญที่ใช้พัฒนาประสิทธิภาพทางนักจิตวิทยาการศึกษาเชื่อว่า บุคคลมีศักยภาพในการเรียนรู้แตกต่างกัน แต่ถึงจะแตกต่างกันเพียงใดก็ตาม บุคคลย่อมพัฒนาความสามารถให้เต็มตามศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ นอกจากศักยภาพในการเรียนรู้จะแตกต่างกันแล้ว บุคคลยังแตกต่างกันในระบบพัฒนาการต่าง ๆ อีกด้วย

การคิดและการสอนคิด เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง ในการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้คุณภาพสูง การที่จะให้ผู้เรียนเติบโตอย่างมีคุณภาพในทุกๆด้านทั้งทางด้านสติปัญญา คุณธรรม และการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ การพัฒนาด้านสติปัญญามักได้รับความเอาใจใส่สูงสุด เนื่องจากเป็นด้านที่เห็นผลเด่นชัด ผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถสูง มักจะได้รับการยอมรับและได้รับโอกาสที่ดีกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถต่ำ การสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน เพราะช่วยให้

ผู้เรียนตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่โลกกำลังเจริญอย่างรวดเร็ว สภาพเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงได้ตามสังคมแห่งการพัฒนาข่าวสารข้อมูล เป็นสังคมที่เต็มไปด้วยการรับและการใช้ข้อมูลต่างๆ จึงนับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องผลักดันให้ประชาชนทุกคนพัฒนาความสามารถการคิดอย่างไตร่ตรอง รอบคอบเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารนั้นๆ ตลอดจนรู้จักเลือกรับข้อมูลและใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างชาญฉลาด

จากประสบการณ์เป็นครูผู้สอน ได้ใช้การสังเกตจนได้ข้อค้นพบว่า นักศึกษาที่ตั้งใจเรียนและมีผลการเรียนดี จะเป็นเด็กที่มีความสนใจและตั้งใจเรียนเป็นอย่างมาก พฤติกรรมที่เห็นได้ชัดเจน คือ การนั่งในโต๊ะแถวหน้า คอยโต้ตอบคำถามตอบกับครูเป็นต้น และนักศึกษาที่ตั้งใจเรียนก็มักจะนั่งใกล้เคียงกันและอยู่ในกลุ่มเดียวกัน กล่าวคือนักศึกษาที่เรียนเก่งจะอยู่ในกลุ่มเดียวกันกับคนเรียนเก่ง นักศึกษาที่เรียนปานกลางก็จะนั่งอยู่ในกลุ่มเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่เรียนอ่อนก็จะนั่งอยู่ในกลุ่มเรียนอ่อน และพบว่าบางครั้งนักศึกษาไม่มีความเอื้อเฟื้อต่อกัน แต่มีการแข่งขันกันเพื่อให้ตนเองได้คะแนนมากที่สุดบางครั้งนักศึกษาที่เรียนปานกลางและอ่อนจะไม่สามารถแก้ปัญหาหรือทำแบบฝึกหัดได้ดีเท่าที่ควรหรือ แก้ปัญหาไม่ได้เลย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนวิชาสารานุกรมสุขชั้นน่า เฉพาะทักษะการแก้ปัญหาจึงไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรอันเนื่องมาจากปัญหาหลายประการดังกล่าวข้างต้น เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้นักศึกษามีบทบาทและเป็นศูนย์กลางในการเรียน หรือเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูงขึ้นกว่าในปัจจุบันและที่สำคัญวิธีการเรียนการสอนดังกล่าวจะต้องตอบสนองต่อความร่วมมือของนักศึกษาในการเรียนรู้หรือมีวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกับธรรมชาติของผู้เรียนมากที่สุดด้วย

จากความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าว จึงทำให้ผู้สอนต้องสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาในด้านความสนใจและรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา สารานุกรมสุขชั้นน่า ให้สูงขึ้น และการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนยิ่งขึ้น กล่าวแสดงความคิดเห็น

การเรียนเป็นกลุ่มนั้น อาจจะมีอยู่เป็นจำนวนมากวิธี แต่วิธีที่น่าสนใจและผู้สอนคิดว่ามีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักศึกษาไทย ที่จะทำให้นักศึกษาเกิดความสนุกสนานในการเรียน ทำให้นักศึกษาอยากเรียนมากขึ้น การสอนวิธีนี้เป็นแบบหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งมีเทคนิคการจัดนักศึกษาเข้ากลุ่ม โดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Divisions หรือ STAD) เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการสอนรายบุคคล (Individualized Instruction) เข้าด้วยกัน เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน

ภายในกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วย เด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อนอยู่ร่วมกัน เป็นวิธีการเรียนการสอนที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยให้นักศึกษาลงมือทำกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง

ดังนั้น การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชา สารานุกรมสุขชั้นนำ จะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้โอกาสนักศึกษาได้ทำงานตามความสามารถจากแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ครูเตรียมให้ และเน้นส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งกันและกันเป็นวิธีการทำงานร่วมกัน จะเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งทำให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ซึ่งจะเป็ผลที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูงขึ้นและมีความพึงพอใจต่อการเรียนมากขึ้นต่อไป

ทั้งนี้ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชา สารานุกรมสุขชั้นนำ เป็นการเพิ่มขีดสมรรถนะการเรียนรู้ของนักศึกษาให้สอดคล้องตามวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ โดยบูรณาการศาสตร์สากลกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยต้องการให้เกิดผลลัพธ์ตาม ยุทธศาสตร์ที่ 1 : มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานออกไปปรับใช้สังคม ต่อไป ซึ่งจะส่งเสริมให้นักศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการพัฒนาองค์ความรู้อย่างยั่งยืน โดยอาศัยนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ ในการถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อย่างต่อเนื่อง มีการปรับเปลี่ยนและประยุกต์ใช้กับวิชาที่มีเนื้อหาที่ยากขึ้น ต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์วิชา สารานุกรมสุขชั้นนำจะเป็น

กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญวิธีหนึ่งในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนรายวิชาสารานุกรมสุขชั้นนำต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา สารานุกรมสุขชั้นนำ ของนักศึกษาที่เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีการคิดวิเคราะห์
2. เพื่อพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่เรียน วิชา สารานุกรมสุขชั้นนำ ซึ่งเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธี แบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์
3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสนใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น
4. เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาพฤติกรรมกลุ่มเพื่อน และปรึกษาหารือกันมากขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

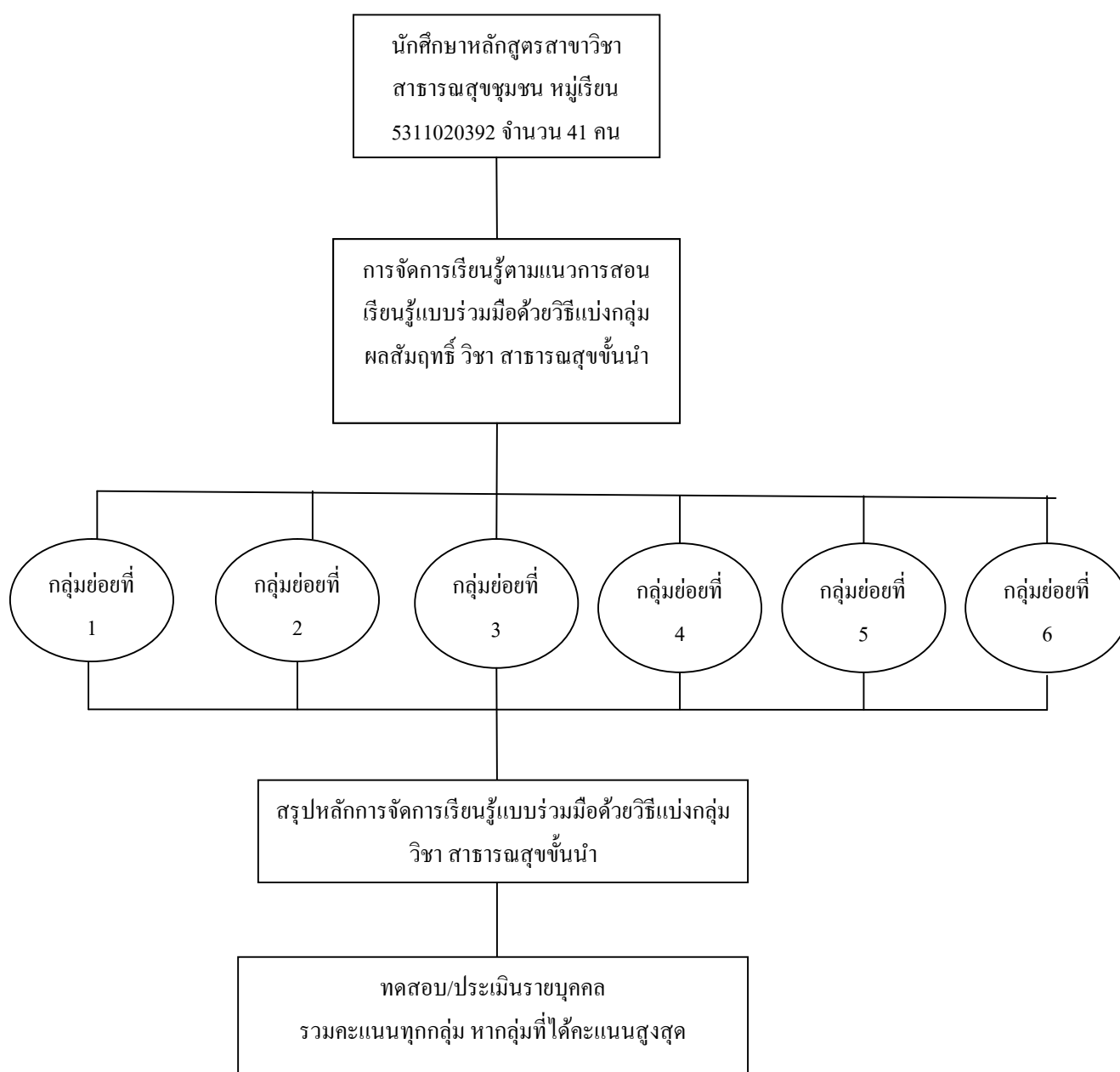
สมมติฐานในการวิจัยว่านักศึกษากลุ่มเก่งที่เรียนวิชาสารานุกรมสุขชั้นนำ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอาชีวอนามัย สูงกว่านักศึกษากลุ่มอ่อนและกลุ่มปานกลาง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน วิชา สาธารณสุขชั้นนำ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ตามหลักสูตรสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน วิชา สาธารณสุขชั้นนำ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ตามหลักสูตรสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สุ่มเจาะจงเฉพาะห้องเรียนที่ผู้วิจัยทำการสอน 1 ห้องเรียน นักศึกษาจำนวน 41 คน

ขอบเขตของการวิจัย

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มมาประยุกต์ใช้กับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน หมู่เรียน 5311020392 จำนวน 41 คน วิชาสาธารณสุขชั้นนำ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักศึกษาทำได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนหรือ จากการอ่านเอกสารประกอบการเรียนและทำแบบฝึกหัดผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2.การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดนักศึกษาออกเป็นกลุ่มโดยในกลุ่มจะประกอบไปด้วย นักศึกษาเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนเพื่อให้ในกลุ่มได้ช่วยกันทำกิจกรรมการเรียนรู้ได้สำเร็จตามที่คุณสอนได้ ตั้งวัตถุประสงค์ไว้

3. กระบวนการคิด หมายถึง การจัดให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการคิดที่เป็นพื้นฐานสำคัญ โดยทำจากแบบฝึกคิดที่คุณสอนทำขึ้น

4.วิชาสาธารณสุขขั้นนำ หมายถึง การสาธารณสุขขั้นนำ เป็นวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับประวัติและความสำคัญของสาธารณสุข บทบาทของกระทรวงสาธารณสุข ระบบการสาธารณสุขในประเทศไทยและนวัตกรรมสาธารณสุข นโยบายการแก้ปัญหาสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุขในปัจจุบัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ต่อการเรียนแบบร่วมมือ ด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์
2. ได้ข้อมูลซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในรายวิชา สาธารณสุขขั้นนำ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสารานุกรมสุขชั้นนำ ของนักศึกษาภาคปกติที่เรียนวิชาเอก สารานุกรมสุขชุมชน ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อในการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

การเรียนรู้แบบร่วมมือ

กระบวนการคิด

ความหมายของกลุ่ม

พลวัตรกลุ่ม

มนุษยสัมพันธ์และพฤติกรรมของมนุษย์ในทีมงาน

การพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

การเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น อาจจะมีอยู่เป็นจำนวนมากวิธี แต่วิธีที่น่าสนใจและผู้สอนให้ความสนใจเป็นพิเศษซึ่งคิดว่ามีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักศึกษาไทย ที่จะทำให้นักศึกษาเกิดความสนุกสนานในการเรียนทำให้นักศึกษาอยากเรียนมากขึ้น การสอนวิธีนี้เป็นแบบหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งมีเทคนิคการจัดนักศึกษาเข้ากลุ่มโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Divisions หรือ STAD) เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการสอนรายบุคคล (Individualized Instruction) เข้าด้วยกันเป็นการเรียนแบบร่วมมือกันภายในกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วย เด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อนอยู่ร่วมกัน เป็นวิธีการเรียนการสอนที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยให้นักศึกษาลงมือทำกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) โดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Divisions หรือ STAD) เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการสอนรายบุคคล (Individualized Instruction) เข้าด้วยกันเป็นการเรียนแบบร่วมมือกันภายในกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วย เด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อนอยู่ร่วมกัน เป็นวิธีการเรียนการสอนที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยให้นักเรียนลงมือทำกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง ตามความสามารถจากแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ครูเตรียมให้ และเน้นส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งกันและกันเป็นวิธีการทำงานร่วมกัน เน้นการสร้างคะแนนความก้าวหน้าจากการเรียนเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่ง ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น การสอนแบบนี้นักเรียนจะต้องทำแบบฝึกหัดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ มีการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อให้เพื่อนคนเก่งช่วย

สอนเพื่อนที่อ่อนในกลุ่ม เป็นการถ่ายโอนความรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งวิธีการเรียนการสอนลักษณะนี้จะช่วยทำให้นักเรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้ (Enduring Learning) ได้

การสอนแบบร่วมมือตามวิธีแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์

การสอนแบบร่วมมือตามวิธีแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Divisions หรือ STAD) คิดค้นโดย Robert Slavin แห่งมหาวิทยาลัย John Hopkins (1990: 35-41 อ้างถึงใน บุญครอง ศรีนวล 2543: 16-21) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีองค์ประกอบของการสอนซึ่งครูสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างดี โดยมีส่วนประกอบที่สำคัญ 5 ส่วน คือ 1) การนำเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น 2) การเรียนกลุ่มย่อย 3) การทำแบบทดสอบย่อย 4) การคิดคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคน และ 5) การยกย่องหรือยอมรับกลุ่มที่ได้รับคะแนนสูงสุด

รายละเอียดของส่วนประกอบทั้ง 5 ส่วน มีดังนี้

1. การนำเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น

จะเป็นการสอนเนื้อหาสาระตลอดจนสื่อต่าง ๆ ในชั้นเรียน โดยครูเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้นโดยใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับบทเรียน ทั้งนี้ต้องทำให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการของการสอนแบบเทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์อย่างแจ่มชัด เพราะผู้เรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ แล้วนำไปทดสอบซึ่งส่งผลถึงคะแนนของกลุ่ม

2. การเรียนกลุ่มย่อย

ภายในกลุ่มหนึ่งจะประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 4-5 คน ซึ่งจะต้องทำคะแนนให้กับกลุ่มของตนเองให้มากที่สุด การจัดทีมจะละกันในด้านความสามารถและเพศ หน้าที่ของกลุ่ม คือ การให้สมาชิกแต่ละคนทำคะแนนจากการทดสอบย่อย ให้ดีที่สุดหลังจากที่เสนอเนื้อหาสาระตลอดจนสื่อต่าง ๆ ในชั้นเรียนเสร็จแล้ว การทำกิจกรรมกลุ่มย่อยนักเรียนจะศึกษาจาก บัตรความรู้ บัตรคำถาม หรือบัตรกิจกรรมของแต่ละคนหรือคู่ที่ดำเนินกิจกรรมร่วมกันและมี บัตรเฉลยให้ สมาชิกในกลุ่มจะทำการปรึกษาหารือร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนช่วยแก้ไขสิ่งที่เพื่อนร่วมกลุ่มทำผิดพลาด หน้าที่ของทีม และหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มจึงต้องเกื้อกูลกัน กล่าวคือสมาชิกในกลุ่มจะทำทุกอย่างให้ดีที่สุด เพื่อช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มให้มีความรู้ จนมั่นใจว่าเพื่อนสามารถที่จะทำการทดสอบความรู้ ซึ่งจะได้คะแนนของตนเองและคะแนนระบบกลุ่มมากเป็นที่น่าพอใจ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาของสมาชิกแต่ละคน สิ่งนี้นักเรียนควรคำนึงในการทำงานกลุ่มย่อย มีดังนี้

- 2.1 สมาชิกต้องช่วยให้เพื่อนในกลุ่มได้เรียนรู้เนื้อหาหรือสื่ออย่างถ่องแท้
- 2.2 ทุกคนในกลุ่มต้องเข้าใจเนื้อหาไม่มีใครเรียนหรือศึกษาเนื้อหาจบเพียงคนเดียว
- 2.3 ถ้าสมาชิกคนใดในกลุ่มไม่เข้าใจต้องถามหรือปรึกษาเพื่อนในกลุ่ม

2.4 เพื่อนร่วมกลุ่มต้องปรึกษาหารือกันเบา ๆ ไม่ให้รบกวนผู้อื่น

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนครูควรสนับสนุนในสิ่งต่อไปนี้

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนย้ายโต๊ะเก้าอี้ ในกลุ่ม หรือการย้ายที่ทำงานของกลุ่มภายในชั้นเรียน
2. ให้เวลาประมาณ 5-10 นาที สำหรับตั้งชื่อกลุ่ม
3. แนะนำให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานเป็นคู่หรือกลุ่ม 4 คน ก็ได้โดยให้มีการตรวจผลงานซึ่งกันและกันเมื่อมีการผิดพลาด เพื่อนในกลุ่มต้องร่วมมือกัน อธิบายให้เข้าใจ
4. ไม่ควรจบการศึกษาง่าย ๆ จนกว่าจะแน่ใจว่าเพื่อนในกลุ่มทุกคน สามารถจะตอบคำถามได้ 100 %
5. ให้มีการอธิบายคำตอบซึ่งกันและกันแล้วจึงนำไปตรวจกับบัตรเฉลย คำตอบ
6. เมื่อมีปัญหาให้ปรึกษาเพื่อนร่วมกลุ่มย่อยแล้วจึงปรึกษาครู
7. ระหว่างผู้เรียนทำกิจกรรมครูควรเดินไปรอบ ๆ ห้องเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปรึกษาหารือได้ โดยสะดวกและเป็นการเสริมกำลังใจให้แก่ผู้เรียนด้วย

3. การทำแบบทดสอบย่อย

หลังจากปฏิบัติกิจกรรม คือ ศึกษาเนื้อหาสาระและร่วมกันแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในกลุ่ม ได้ประมาณ 1-2 ชั่วโมง จะมีการทดสอบย่อย โดยผู้เรียนแต่ละคนจะทำแบบทดสอบด้วยตนเองไม่มีการช่วยเหลือกันเหมือนตอนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มย่อย ทุกคนจะทำคะแนนให้ดีที่สุดเท่าที่จะสามารถให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายได้

4. คะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคน

เพื่อความสอดคล้องกับหลักการของการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ประการหนึ่งที่ว่าสมาชิกแต่ละคนมีโอกาที่จะช่วยเหลือกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะจัดอยู่ในกลุ่มเรียนเก่ง ปานกลาง หรืออ่อน ดังนั้นการคิดคำนวณคะแนนของกลุ่มจึงคิดคำนวณจากคะแนนของความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มโดยที่แต่ละคนจะมีคะแนนพื้นฐานหรืออาจเรียกว่า “คะแนนฐาน” ไม่เท่ากัน โดยที่ครูจะกำหนดคะแนนฐานสำหรับแต่ละคนหรือกลุ่มจากผลการสอบครั้งแรก หรือ หลังสุดของการเรียนก็ได้ ผู้เรียนจะทำคะแนนการทดสอบย่อยให้ได้มากกว่าคะแนนฐานของตนเอง จึงจะมีคะแนนความก้าวหน้าที่ดี

5. การยกย่องหรือยอมรับกลุ่มที่ได้รับคะแนนสูงสุด

กลุ่มแต่ละกลุ่มจะได้รับการรับรองหรือได้รับรางวัลต่าง ๆ ก็ต่อเมื่อ สามารถทำคะแนนของกลุ่มได้มากกว่าที่กำหนดไว้

องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีดังนี้

1. ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน โดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานนั้น มีการแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลต่างๆในการทำงาน ทุกคนมีบทบาทหน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน สมาชิกทุกคนจะได้รับผลประโยชน์ หรือรางวัลผลงานกลุ่มโดยเท่าเทียมกัน
2. การปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Face to Face Promotive Interaction) เป็นการติดต่อสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่มฟัง เป็นลักษณะสำคัญของการติดต่อปฏิสัมพันธ์กันโดยตรงของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล (Individual Accountability) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล เป็นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกโดยมีการช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่มโดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความตั้งใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล
4. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) นักเรียนควรได้รับทักษะนี้ เพราะเป็นทักษะที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ
5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ สมาชิกทุกคนต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายของการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ดำเนินงานตามแผน ตลอดจนประเมินผลและปรับปรุงงาน

องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ ต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันที่จะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปด้วยดีและบรรลุตามเป้าหมายที่กลุ่มกำหนดโดยเฉพาะทักษะทางสังคม ทักษะทำงานกลุ่มย่อย และกระบวนการกลุ่ม ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน เพื่อให้สมาชิกเกิดความเข้าใจและสามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์เต็มที่ (อาทิตยา ปัญญา : 2549)

กระบวนการคิด

4.1 การทำงานของสมอง

4.1.1 ความเชื่อเรื่องสมอง

ความเชื่อเรื่องสมองคนเราแบ่งออกเป็น 2 ซีก แต่ละซีกมีหน้าที่แตกต่างกัน ดังนี้

สมองซีกซ้าย

- การพูด
- การเขียน
- การควบคุมด้านภาษา จำนวนสัญลักษณ์

สมองซีกขวา

- ความคิดสร้างสรรค์
- จินตนาการ
- คนตรี

- การวิเคราะห์
- การเห็นรายละเอียดเล็กน้อย
- ระบบ ลำดับ
- ความเป็นเหตุผล
- ตรรกะ
- ด้านการแสดงออก
- ศิลปะ
- การสังเคราะห์
- จังหวะ
- การสร้างภาพ
- การรับรู้
- การควบคุมการยอมรับ
- ความงาม ความจำ
- การเห็นภาพรวม
- จิตใต้สำนึก
- การกระทำหลายสิ่งพร้อมกัน

สมองทั้งสองด้านจะทำงานร่วมกันในการเพิ่มพูนการเรียนรู้และทักษะการปฏิบัติ เราใช้สมองซีกซ้ายสำหรับการพูด คณิตเลข การรวบรวมความคิดถ่ายทอดเป็นคำพูด คนที่ชอบใช้สมองซีกซ้ายมักจะชอบแก้ปัญหาด้านการทำตามระบบขั้นตอน ซึ่งได้แก่ การจำกัดขอบเขตของปัญหาค้นคว้าวิจัย และบันทึกวิธีแก้ไขที่เป็นไปได้ กำหนดวิธีแก้ไขที่เป็นไปได้ไม่ออก จัดลำดับความสำคัญ การแก้ไขที่จึงนำมาวางแผน พวกสมองซีกซ้าย ใช้ภาษาได้กระชับ ตรงความหมาย คนสมองซีกซ้ายจะทำอะไรต้องมีการเตรียมพร้อมทั้งแบบแผนและระบบข้อมูล ถนัดการใช้วาทศิลป์และมักจะคิดประเด็นไว้ในหัวขณะพูดไปด้วย จะวางเป้าหมายอย่างมีระบบจะบันทึกข้อมูลต่างๆไว้ในความทรงจำ และเล่าได้เป็นฉากๆ แต่มีข้อเสียอยู่อย่างหนึ่งคือลืมชื่อคนแปลกหน้า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสารานศุขขันนำ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1.กำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง
- 2.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 4.การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5.วิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็่นนักศึกษาภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 หมู่เรียน 5311020392 ที่เรียน วิชาสารานศุขขันนำ ในภาคเรียนที่ 2/2553 จำนวน 41 คน
- 2.กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงเพราะนักศึกษามีเรียนวิชาสารานศุขขันนำ จึงใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างแต่เลือกเพียงแค่ 1 ห้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.เอกสารตำราทางด้านศุขศึกษา และการสารานศุข
- 2.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบความพึงพอใจในวิชาสารานศุขขันนำ
3. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในวิชาสารานศุขขันนำ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

- 1.ศึกษาเอกสารตำราทางการสารานศุข
- 2.สร้างแบบสอบถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 3.นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาซึ่งผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ
 - 1.ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวนิตย์ แดงทองดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8
 - 2.นางนฤมล บุญใหญ่ พนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
 - 3.นายมงคล นราศรี พนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- 4.นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแก้ไขทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ห้อง 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ชุด
- 5.นำแบบทดสอบที่ไปทดลองใช้ (Try Out) มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เรียนวิชาอาชีวอนามัย ให้ทำแบบทดสอบก่อนทำการเรียนและหลังการเรียนสิ้นสุด
2. นำแบบทดสอบมาตรวจดูความเรียบร้อยและคิดคะแนน
3. นำแบบทดสอบไปวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องและนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสถิติ
2. ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติการหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

$\bar{x}$ แทนค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทนผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N แทนจำนวนข้อมูลทั้งหมด

สถิติการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N}}$$

S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X_i คือ ข้อมูล ($i = 1, 2, 3 \dots N$)

$\bar{x}$ คือ มัชฌิมเลขคณิต

N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสาธารณสุขชั้นนำ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยได้นำเสนอ ออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแบบร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนวิชาสาธารณสุขชั้นนำ

ขั้นตอนที่ 4 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ผลวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน โดยตรวจแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแบบร่วมมือ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้ได้ตรวจสอบอยู่ในเกณฑ์เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแบบร่วมมือ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสาธารณสุขชั้นนำ จะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้โอกาสนักศึกษาได้ทำงานตามความสามารถจากแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ผู้สอนเตรียมให้ และเน้นส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งกันและกันเป็นวิธีการทำงานร่วมกัน จะเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งทำให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ซึ่งจะเป็นผลที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาสูงขึ้น

จากการทดสอบก่อนเรียน Pre-test ของรายวิชาสาธารณสุขชั้นนำได้ทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วทำการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน post-test โดยใช้ t-test (Dependent Sample) ได้ผลดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนน	
		$\bar{x}$	S.D
ก่อนเรียน		5.78	0.87
หลังเรียน		6.61	1.00

จากตารางแสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 5.78 ± 0.87 และแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 6.61 ± 1.00 หลังจากเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปัญหาที่พบบ่อยเป็นอันดับที่ 1 คือ เรื่องกฎหมายสาธารณสุข ปัญหาที่พบบ่อยเป็นอันดับที่ 2 คือ เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ และปัญหาที่พบบ่อยเป็นอันดับที่ 3 คือ อนามัยสิ่งแวดล้อม เมื่อทราบปัญหาที่พบแล้วได้แก้ไขปัญหาโดยให้โอกาสนักศึกษาได้ทำงานตามความสามารถจากแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ผู้สอนเตรียมให้ และเน้นส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งกันและกันเป็นวิธีการทำงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนวิชาสาธารณสุขชั้นนำ

ตารางที่ 2 การประเมินผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนวิชาสาธารณสุขชั้นนำ

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน	
	$\bar{x}$	S.D
1.เนื้อหาในเอกสารประกอบการสอนอ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย	0.36	2.28
2.แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	0.39	2.43
3.การจัดลำดับ ความยากง่ายของเนื้อหาเป็นไปตามลำดับจากบทแรกไป	0.41	2.5
4.เอกสารประกอบการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถอ่านทบทวนเนื้อหาได้เอง	0.36	2.28
5.เอกสารประกอบการสอนทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้	0.39	2.43
6.วิธีการสอนมีการจัดกิจกรรมให้คิดวิเคราะห์หลากหลายรูปแบบ	0.36	2.28
7.สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดกับบุคคลอื่นได้	0.39	2.43
8.ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	0.41	2.5
9.ผู้สอนมีการแจ้งผลการทดสอบการคิดวิเคราะห์ทุกครั้ง	0.43	2.74
10.เกณฑ์การจัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและเหมาะสม	0.39	2.43
11.เนื้อหาวิชาสาธารณสุขชั้นนำสมควรที่จะใช้เรียนในหลักสูตรสาธารณสุขชุมชนต่อไป	0.41	2.5
12.ในภาพรวมนักศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในวิชาสาธารณสุขชั้นนำ	0.39	2.43

จากตารางที่ 2 พบว่าในหัวข้อผู้สอนมีการแจ้งผลการทดสอบทุกครั้ง นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่อยู่ในลำดับที่หนึ่ง คือ ผู้สอนมีการแจ้งผลการทดสอบทุกครั้ง $\bar{X} = 0.43$ $SD = 2.74$ ลำดับที่สอง คือการจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาเป็นไปตามลำดับจากบทแรกไป ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้และเนื้อหาวิชาสารานุกรมสุขขึ้นนำเสนอควรที่จะใช้เรียนในหลักสูตรสารานุกรมสุขชุมชนต่อไป $\bar{X} = 0.41$ $SD = 2.5$ ลำดับที่สามคือแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา เอกสารประกอบการสอนทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดกับบุคคลอื่นได้เกณฑ์ควรจัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและเหมาะสม $\bar{X} = 0.39$ $SD = 2.43$ ลำดับสุดท้ายที่มีคะแนน $\bar{X} = 0.36$ $SD = 2.28$ น้อยที่สุด คือ เนื้อหาในเอกสารประกอบการสอนอ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย เอกสารประกอบการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถอ่านทบทวนเนื้อหาได้เอง

ขั้นตอนที่ 4 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน คะแนน 9-10 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7-8 ระดับ ดี

คะแนน 5-6 ระดับ พอใช้

คะแนน 0-4 ระดับ ควรปรับปรุง

ตารางที่ 3 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน	
	$\bar{X}$	S.D
1. ความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	1.41	1.03
2. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1.39	1.24
3. นำเสนอผลงานได้น่าสนใจ	1.51	2.07
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	1.41	1.03
5. ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	1.46	0.92

จากตารางที่ 3 พบว่าในหัวข้อเอกสารการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีพฤติกรรมที่อยู่ในลำดับที่หนึ่ง คือ นำเสนอผลงานได้น่าสนใจ $\bar{X} = 1.51$ $SD = 2.07$ ลำดับที่สองคือทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด คือ $\bar{X} = 1.46$ $SD = 0.92$ ลำดับที่ 3 คือความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ $\bar{X} = 1.41$ $SD = 1.03$ ลำดับสุดท้ายที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น $\bar{X} = 1.39$ $SD = 1.24$

บทที่ 5

สรุปอภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสาธารณสุขสุขชั้นนำ โดยมีตัวอย่างเป็นนักศึกษาภาคปกติ จำนวน 41 คน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ผลวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแบบร่วมมือผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาสาธารณสุขสุขชั้นนำ และ ผลการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม โดยนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา สาธารณสุขชั้นนำ ของนักศึกษาที่เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีการคิดวิเคราะห์
2. เพื่อพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่เรียน วิชา สาธารณสุขชั้นนำ ซึ่งเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธี แบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์
3. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสนใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น
4. เพื่อให้ นักศึกษาได้ศึกษาพฤติกรรมกลุ่มเพื่อน และปรึกษาหารือกันมากขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน วิชา สาธารณสุขชั้นนำ ในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2553 ตามหลักสูตรสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สุ่มเจาะจงเฉพาะห้องเรียนที่ผู้วิจัยทำการสอน 1 ห้องเรียน นักศึกษาจำนวน 41 คน

สรุปผล

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนรู้แบบร่วมมือในวิชา สาธารณสุขชั้นนำ สรุปได้ดังนี้

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 5.78 ± 0.87 และแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 6.61 ± 1.00 หลังจากเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปัญหาที่พบมากเป็นอันดับที่ 1 คือ เรื่องกฎหมายสาธารณสุข ปัญหาที่พบมากเป็นอันดับที่ 2 คือ เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ และปัญหาที่พบมากเป็นอันดับที่ 3 คือ อนามัยสิ่งแวดล้อม เมื่อทราบปัญหาที่พบแล้วได้แก้ไขปัญหาโดยให้โอกาสนักศึกษาได้ทำงานตามความสามารถจากแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ผู้สอนเตรียมให้ และเน้นส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งกันและกันเป็นวิธีการทำงานร่วมกัน ผลเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่านักศึกษาที่เรียนเก่งจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสาธารณสุขสุขชั้นนำสูงกว่า นักศึกษาที่เรียนอ่อนและปานกลาง

2. จากแบบสอบถามพบว่าในหัวข้อผู้สอนมีการแจ้งผลการทดสอบทุกครั้งนักศึกษามีความพึงพอใจมากที่อยู่ในลำดับที่หนึ่ง คือ ผู้สอนมีการแจ้งผลการทดสอบทุกครั้ง $\bar{X} = 0.43$ SD = 2.74 ลำดับที่สอง คือการจัดลำดับ ความยากง่ายของเนื้อหาเป็นไปตามลำดับจากบทแรกไป ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และเนื้อหาวิชาสุขศึกษาสมควรที่จะใช้เรียนในหลักสูตรสาธารณสุขสุขชุมชนต่อไป $\bar{X} = 0.41$ SD = 2.5 ลำดับที่สามคือแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา เอกสารประกอบการสอนทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดกับบุคคลอื่นได้เกณฑ์ควรจัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและเหมาะสม $\bar{X} = 0.39$ SD = 2.43 ลำดับสุดท้ายที่มีคะแนน $\bar{X} = 0.36$ SD = 2.28 น้อยที่สุด คือ เนื้อหาในเอกสารประกอบการสอนอ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย เอกสารประกอบการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถอ่านทบทวนเนื้อหาได้เอง
3. จากแบบสอบถามพบว่าในหัวข้อเอกสารการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีพฤติกรรมที่อยู่ในลำดับที่หนึ่ง คือ นำเสนอผลงานได้น่าสนใจ $\bar{X} = 1.51$ SD = 2.07 ลำดับที่สองคือทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด คือ $\bar{X} = 1.46$ SD = 0.92 ลำดับที่ 3 คือความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ $\bar{X} = 1.41$ SD = 1.03 ลำดับสุดท้ายที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น $\bar{X} = 1.39$ SD = 1.24

การอภิปราย

1.จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาธารณสุขชั้นนำ ของนักศึกษาที่เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนจะมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาทิตยา ปัญญา ที่ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

2.จากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนวิชาสาธารณสุขชั้นนำซึ่งเรียนรู้แบบร่วมมือการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยมีรายการประเมิน 12 ข้อ ทุกข้อจะอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก อาจจะเป็นเพราะการสอนวิธีแบบร่วมมือนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกกิจกรรมตามความสมัครใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติกร จันทร์เทพย์ ได้ทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่องชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา ผลการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.ในการจัดการเรียนการสอนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนทุกคนอยากให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นให้ได้มากที่สุด ดังนั้นถ้าทุกวิชาสามารถมีกิจกรรมและคู่มือการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนได้ใช้ประกอบการเรียน โอกาสจะประสบผลสำเร็จย่อมมีมากขึ้น 80%

2.ความพึงพอใจก็เป็นอีกประการหนึ่งที่ผู้สอนควรจะตระหนักถึงจิตใจของผู้เรียนว่ามีความต้องการอย่างไรโดยถือผู้เรียนเป็นสื่อกลาง จัดการเรียนการสอนให้เกิดความพึงพอใจได้ทุกคนยิ่งดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ควรทำวิจัยทุกวิชาที่ได้ทำการสอน เช่น หลักการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ สัมมนาสาธารณสุข พิชิตมารและสารเสพติด ฯลฯ

บรรณานุกรม

- เกษมศรี ศิริสวัสดิ์. การพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุรนารี 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการตั้งประเด็นคำถามเป็นหลัก.งานวิจัยส่วนบุคคลได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภททั่วไป: กระทรวงศึกษาธิการ 2543.
- คณะกรรมการแห่งชาติ,สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี,2542.
- คณะกรรมการแห่งชาติ,สำนักงาน. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไอดีเอสแคว้, 2540.
- จรัส ไตรบุญ. การศึกษากลวิธีการอ่านโดยการวิเคราะห์การบอกกระบวนการคิดในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถในการอ่านสูงและต่ำ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร,2541.
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2525
- อาทิตยา ปัญญา. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. 2549.

ภาคผนวก

แบบทดสอบก่อนเรียน

1. Winslow ได้ให้ความหมายของการสาธารณสุขไว้อย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบันแล้ว ยังได้รวมวิชาต่างๆไว้ใน การสาธารณสุขด้วย ได้แก่อะไรบ้าง

- ก. การสุขาภิบาลของสิ่งแวดล้อม
- ข. การควบคุมโรคติดต่อ
- ค. การให้สุขศึกษาที่เกี่ยวกับบุคคล
- ง. ถูกทุกข้อ

2. การสาธารณสุขมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายอะไรที่สำคัญที่สุดของการพัฒนา

- ก. การควบคุมโรคติดต่อ
- ข. การสุขาภิบาลของสิ่งแวดล้อม
- ค. การกินดี อยู่ดี ของประชาชนซึ่งผลที่ได้รับจากการมีมาตรฐานการครองชีพที่ดี ผลของการพัฒนาก็มีส่วนทำให้ประชาชนมีสุขภาพดี
- ง. ถูกทุกข้อ

3. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ที่สำคัญของกิจการสาธารณสุขของประเทศ

- ก. เพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีสุขภาพร่างกายและจิตใจ ตลอดจนสามารถอยู่ในสังคมได้ด้วยความสุข
- ข. เพื่อให้ประชาชนชาวไทย ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บต่างๆที่อาจจะทำให้ทุกข์ทรมาน และเกิดการสูญเสียแรงงาน
- ค. เพื่อให้ประชาชนมีอายุยืน และเสียชีวิตก่อนวัยอันสมควร
- ง. เพื่อรักษาสวัสดิภาพของประชาชนให้พ้นจากอันตรายต่างๆ

4. การบริหารและการจัดดำเนินงานสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นได้กำหนดนโยบายการบริหารงานไว้อย่างไรบ้าง

- ก. ให้ผู้บริหารสาธารณสุขระดับจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและสั่งการเป็นไปด้วยความอิสระ และคล่องตัวเพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคข้อขัดข้องต่างๆที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
- ข. ให้มีสายการบังคับบัญชาและการนิเทศงานที่แน่นอน ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ
- ค. ให้มีความร่วมมือและประสานงานที่ดี ระหว่างหน่วยงานภายในจังหวัดกับหน่วยงานระดับเขต-ภาค และส่วนกลาง
- ง. ถูกทุกข้อ

5.หลักเกณฑ์ในการพิจารณาดำเนินงานบริการสาธารณสุขเบื้องต้นที่สำคัญมีอะไรบ้าง

- ก. การจัดดำเนินงานสาธารณสุขเบื้องต้น ควรจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน
- ข. บริการสาธารณสุขเบื้องต้น ควรจะต้องเชื่อมโยงกับบริการสาธารณสุขของรัฐ ในด้านการสนับสนุน และการติดต่อสื่อสาร
- ค. บริการสาธารณสุขเบื้องต้น ควรจะเชื่อมโยงกับแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆ เช่น การเกษตร การศึกษา
- ง. ถูกทุกข้อ

6. อาสาสมัคร (volunteer) หมายถึงข้อใดต่อไปนี้

- ก. ผู้ที่สมัครใจทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน หรือสิ่งอื่นใด
- ข. บุคคลที่อาสาเข้ามาช่วยเหลือสังคมด้วยความสมัครใจ เสียสละ
- ค. เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ป้องกัน แก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
- ง. ถูกทุกข้อ

7. คุณสมบัติที่สำคัญของอาสาสมัครมี 3 ประการ อะไรบ้าง

- ก. ทำงานด้วยความสมัครใจไม่ใช่ด้วยการถูกบังคับหรือเป็นเพราะหน้าที่
- ข. เป็นการทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมหรือสาธารณประโยชน์
- ค. ทำโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน
- ง. ถูกทุกข้อ

8. การที่จะขยายบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมประชากรในชนบทให้ได้มากยิ่งขึ้นนั้นสิ่งใดสำคัญที่สุด

- ก. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของชุมชน
- ข. ให้ภาครัฐสนับสนุนทุกๆด้าน
- ค. ให้ความรู้ด้านสาธารณสุขที่จำเป็นแก่อาสาสมัครสาธารณสุข
- ง. ถูกทุกข้อ

9. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของการสาธารณสุขมูลฐาน

ก. เพื่อขยายบริการทางสาธารณสุขทุกประเภท ให้ถึงประชาชนในทุกหมู่บ้านและประชากรผู้ยากไร้ในแหล่งเสื่อมโทรม

ข. เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และแก้ปัญหาด้านสาธารณสุขของชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและทรัพยากรของท้องถิ่น

- ค. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้รับความรู้และข่าวสารทางด้านสาธารณสุขที่ถูกต้องอย่างทั่วถึง
- ง. ถูกทุกข้อ

10. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของโครงการอนามัยแม่และเด็ก
- ก. เพื่อลดอัตราการตายของแม่และเด็กให้ลงสู่ระดับต่ำที่สุด
- ข. ขยายบริการอนามัยแม่และเด็กให้ถึงประชาชนในชุมชนต่างๆ
- ค. ปรับปรุงและส่งเสริมสมรรถภาพเจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุข
- ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ก	9	ง
2	ค	10	ง
3	ค		
4	ง		
5	ง		
6	ง		
7	ง		
8	ก		

แบบทดสอบหลังเรียน

1. การบริหารและการจัดดำเนินงานสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ได้กำหนดนโยบายการบริหารงานไว้อย่างไรบ้าง

ก. ให้ผู้บริหารสาธารณสุขระดับจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและสั่งการเป็นไปด้วยความอิสระ และคล่องตัวเพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคข้อขัดข้องต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ข. ให้มีสายการบังคับบัญชาและการนิเทศงานที่แน่นอน ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ

ค. ให้มีความร่วมมือและประสานงานที่ดี ระหว่างหน่วยงานภายในจังหวัดกับหน่วยงานระดับเขต-ภาค และส่วนกลาง

ง. ถูกทุกข้อ

2. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาดำเนินงานบริการสาธารณสุขเบื้องต้นที่สำคัญมีอะไรบ้าง

ก. การจัดดำเนินงานสาธารณสุขเบื้องต้น ควรจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

ข. บริการสาธารณสุขเบื้องต้น ควรจะต้องเชื่อมโยงกับบริการสาธารณสุขของรัฐ ในด้านการสนับสนุน และการติดต่อสื่อสาร

ค. บริการสาธารณสุขเบื้องต้น ควรจะเชื่อมโยงกับแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆ เช่น การเกษตร การศึกษา

ง. ถูกทุกข้อ

3.อาสาสมัคร (volunteer) หมายถึงข้อใดต่อไปนี้

ก. ผู้ที่สมัครใจทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน หรือสิ่งอื่นใด

ข. บุคคลที่อาสาเข้ามาช่วยเหลือสังคมด้วยความสมัครใจ เสียสละ

ค. เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ป้องกัน แก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ง. ถูกทุกข้อ

4. คุณสมบัติที่สำคัญของอาสาสมัครมี 3 ประการ อะไรบ้าง

ก. ทำงานด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่ด้วยการถูกบังคับหรือเป็นเพราะหน้าที่

ข. เป็นการทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมหรือสาธารณประโยชน์

ค. ทำโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน

ง. ถูกทุกข้อ

5. การที่จะขยายบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมประชากรในชนบทให้ได้มากยิ่งขึ้นนั้นสิ่งใดสำคัญที่สุด

- ก. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของชุมชน
- ข. ให้ภาครัฐสนับสนุนทุกๆด้าน
- ค. ให้ความรู้ด้านสาธารณสุขที่จำเป็นแก่อาสาสมัครสาธารณสุข
- ง. ถูกทุกข้อ

6. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของการสาธารณสุขมูลฐาน

ก. เพื่อขยายบริการทางสาธารณสุขทุกประเภท ให้ถึงประชาชนในทุกหมู่บ้านและประชากรผู้ยากไร้
ในแหล่งเสื่อมโทรม

ข. เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และแก้ปัญหาด้านสาธารณสุขของชุมชน
โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและทรัพยากรของท้องถิ่น

- ค. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้รับความรู้และข่าวสารทางด้านสาธารณสุขที่ถูกต้องอย่างทั่วถึง
- ง. ถูกทุกข้อ

7. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของโครงการอนามัยแม่และเด็ก

ก. เพื่อลดอัตราการตายของแม่และเด็กให้ลงสู่ระดับต่ำที่สุด

ข. ขยายบริการอนามัยแม่และเด็กให้ถึงประชาชนในชุมชนต่างๆ

ค. ปรับปรุงและส่งเสริมสมรรถภาพเจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุข

ง. ถูกทุกข้อ

8. Winslow ได้ให้ความหมายของการสาธารณสุขไว้อย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบันแล้ว ยังได้รวมวิชาต่างๆไว้ในสาธารณสุขด้วย ได้แก่อะไรบ้าง

- ก. การสุขาภิบาลของสิ่งแวดล้อม
- ข. การควบคุมโรคติดต่อ
- ค. การให้สุศึกษาที่เกี่ยวกับบุคคล
- ง. ถูกทุกข้อ

9. การสาธารณสุขมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายอะไรที่สำคัญที่สุดของการพัฒนา

- ก. การควบคุมโรคติดต่อ
- ข. การสุขาภิบาลของสิ่งแวดล้อม
- ค. การกินดี อยู่ดี ของประชาชนซึ่งผลที่ได้รับจากการมีมาตรฐานการครองชีพที่ดี ผลของการพัฒนาก็มีส่วนทำให้ประชาชนมีสุขภาพดี
- ง. ถูกทุกข้อ

10. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ที่สำคัญของกิจการสาธารณสุขของประเทศ

ก. เพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีสุขภาพร่างกายและจิตใจ ตลอดจนสามารถอยู่ในสังคมได้ด้วย

ความสุข

ข. เพื่อให้ประชาชนชาวไทย ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บต่างๆที่อาจจะทำให้ทุกข์ทรมาน และเกิดการ

สูญเสียแรงงาน

ค. เพื่อให้ประชาชนมีอายุยืน และเสียชีวิตก่อนวัยอันสมควร

ง. เพื่อรักษาสวัสดิภาพของประชาชนให้พ้นจากอันตรายต่างๆ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ง	9	ง
2	ง	10	ง
3	ก		
4	ง		
5	ง		
6	ก		
7	ค		
8	ค		

ใบกิจกรรมประจำ บทที่ 3

1. Winslow ได้ให้ความหมายของการสาธารณสุขไว้อย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน โดยการจัดดำเนินงานในชุมชนเรื่องต่างๆ ได้แก่เรื่องอะไรบ้าง จงอธิบาย
.....
.....
.....
2. เพื่อให้การบริหารและดำเนินงานสาธารณสุขให้ได้ผลดี โดยเฉพาะในด้านการวางแผนงาน การบริหาร งบประมาณ บุคลากร และอุปกรณ์ทางการแพทย์ได้แบ่งการทำงานออกเป็นกี่เขต อะไรบ้าง
.....
.....
.....
3. ระดับการบริการสุขภาพมีกี่ระดับ อะไรบ้าง จงอธิบาย
.....
.....
.....
4. อาสาสมัคร (volunteer) หมายถึงอะไร จงอธิบายมาอย่างละเอียด
.....
.....
.....
5. ถ้านักศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จะมีวิธีการอะไรในการนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากสถานการณ์สมมติดังต่อไปนี้ (เลือกทำเพียงข้อเดียว)
 - 5.1 การรณรงค์เรื่องโรคมือเท้าปากเปื่อยในเด็ก
 - 5.2 การรณรงค์เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก
 - 5.3 การรณรงค์เรื่องโรคไข้เลือดออก

ใบเฉลยกิจกรรมประจำ บทที่ 3

1. Winslow ได้ให้ความหมายของการสาธารณสุขไว้อย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบันโดยการจัดดำเนินงานในชุมชนเรื่องต่างๆ ได้แก่เรื่องอะไรบ้าง จงอธิบาย

Winslow ได้ให้ความหมายของการสาธารณสุขไว้อย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบันแล้ว ยังได้รวมวิชาต่างๆ ไว้ในสาธารณสุขด้วย การสาธารณสุขเป็นวิทยาการและศิลปะแห่งการป้องกันโรค การทำให้อายุยืน การส่งเสริมสุขภาพ โดยการจัดดำเนินงานในชุมชนเรื่องต่างๆ ได้แก่

1. การสุขภาพิบาลของสิ่งแวดล้อม
 2. การควบคุมโรคติดต่อ
 3. การให้สุศึกษาที่เกี่ยวกับบุคคล
 4. จัดบริการทางการแพทย์และการพยาบาล โดยวินิจฉัยโดยตั้งแต่ระยะเริ่มแรก และการรักษาไม่ให้ลุกลามออกไป
 5. การพัฒนาโครงสร้างของสังคม
2. เพื่อให้การบริหารและดำเนินงานสาธารณสุขให้ได้ผลดี โดยเฉพาะในด้านการวางแผนงาน การบริหาร งบประมาณ บุคลากร และอุปกรณ์ทางการแพทย์ได้แบ่งการทำงานออกเป็นกี่เขต อะไรบ้าง
- เพื่อให้การบริหารและดำเนินงานสาธารณสุขให้ได้ผลดี โดยเฉพาะในด้านการวางแผนงาน การบริหาร งบประมาณ บุคลากร และอุปกรณ์ทางการแพทย์ได้แบ่งออกเป็น 9 เขต ด้วยกัน คือ
 - เขต 1 ในภาคกลางของประเทศ มี 9 จังหวัด คือ กรุงเทพฯ สระบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง อุทัยฯ ปทุมธานี และนนทบุรี
 - เขต 2 ในภาคกลางของประเทศ มี 8 จังหวัด คือชลบุรี สมุทรปราการ ปราจีนบุรี ระยอง ตราด จันทบุรี ฉะเชิงเทรา และนครนายก
 - เขต 3 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 7 จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และยโสธร
 - เขต 4 ในเขต 3 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 9 จังหวัด คือ ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย นครพนม สกลนคร ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และกาฬสินธุ์
 - เขต 5 ในภาคเหนือของประเทศ มี 9 จังหวัด คือลำปาง เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูนแพร่ น่าน อุตรดิตถ์ และพะเยา

- เขต 6 ในภาคเหนือของประเทศไทย มี 8 จังหวัด คือ พิชณุโลก เพชรบูรณ์ พิจิตร สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร นครสวรรค์ และอุทัยธานี เขต 7 ในภาคกลางของประเทศไทย มี 8 จังหวัด คือ ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์
- เขต 8 ในภาคใต้ของประเทศไทย มี 7 จังหวัด คือ นครศรีธรรมราช ชุมพร ระนอง ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี พังงา และกระบี่
- เขต 9 ในภาคใต้ของประเทศไทย มี 7 จังหวัด คือ สงขลา พัทลุง ตรัง สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

3. ระดับการบริการสุขภาพมีกี่ระดับ อะไรบ้าง จงอธิบาย

- ระดับการบริการสุขภาพมี 4 ระดับ
- 1. การบริการสาธารณสุขมูลฐานการดูแลสุขภาพชีวิตประจำวัน
- เป็นการดูแลสุขภาพขั้นมูลฐาน เป็นการจัดการบริการสาธารณสุขให้กระจายไปถึงระดับหมู่บ้าน โดยความร่วมมือของชุมชนที่ช่วยในการดูแลสุขภาพของตนเองและเพื่อนบ้าน
- 2. การบริการสาธารณสุขของรัฐระดับ 1
- การบริการสาธารณสุขของรัฐระดับ 1 เป็นการให้บริการของประชาชนที่ป่วยด้วยโรคเบื้องต้นหรือโรคที่รักษาในขอบเขตของสถานอนามัย มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่คือ พนักงานอนามัยและผดุงครรภ์
- 3. การบริการสาธารณสุขของรัฐระดับ 2
- การบริการสาธารณสุขของรัฐระดับ 2 เป็นการบริการสำหรับประชาชนที่ป่วยด้วยโรคของระบบต่างๆ ซึ่งเกินความสามารถของโรงพยาบาลชุมชน
- 4. การบริการสาธารณสุขของรัฐระดับ 3
- การบริการสาธารณสุขของรัฐระดับ 3 เป็นการบริการสำหรับประชาชนที่ป่วยด้วยโรคที่ซับซ้อนและต้องใช้เครื่องมือพิเศษ

4. อาสาสมัคร (volunteer) หมายถึงอะไร จงอธิบายอย่างละเอียด

หมายถึง ผู้ที่สมัครใจทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน หรือสิ่งอื่นใด บุคคลที่อาสาเข้ามาช่วยเหลือสังคมด้วยความสมัครใจ เสียสละ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ป้องกันแก้ไขปัญหาและ พัฒนาสังคม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนคุณสมบัติที่สำคัญของอาสาสมัครมี 3 ประการ คือ ทำงานด้วยความสมัครใจไม่ใช่ด้วยการถูกบังคับหรือเป็นเพราะหน้าที่ เป็นงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมหรือสาธารณประโยชน์ และทำโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงินผลตอบแทนที่อาสาสมัครได้รับคือความสุข ความภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน สังคม และประเทศชาติ

5. ถ้านักศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จะมีวิธีการอะไรในการนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากสถานการณ์สมมติดังต่อไปนี้
- 5.1 การรณรงค์เรื่องโรคมือเท้าปากเปื่อยในเด็ก
 - 5.2 การรณรงค์เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก
 - 5.3 การรณรงค์เรื่องโรคไข้เลือดออก

วิธีการในการนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

- 1.1 การเตรียมชุมชน
 - ก. การเตรียมเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
 - ข. การเตรียมประชาชนโดยตรง
 - ค. การเตรียมเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
 - ง. การเตรียมประชาชน
- 1.2 การคัดเลือกอาสาสมัคร (ผสส.และอสม.)
- 1.3 การฝึกอบรมผสส.และอสม.
- 1.4 การติดตามสนับสนุนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- 1.5 การจัดตั้งกองทุนต่างๆในหมู่บ้าน
- 2. การผสมผสานกับงานอื่น
 - ภายในกระทรวงสาธารณสุข
 - ภายนอกกระทรวง
- 3. การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 4. ระบบบริการสาธารณสุขของรัฐจะต้องสนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐาน

ใบกิจกรรมประจำ บทที่ 4

1. การบริการสุขภาพหมายถึงอะไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

2. การจัดบริการสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญกี่ประการ อะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. องค์ประกอบของการบริการสุขภาพมีอะไรบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

.....

4. สถานีอนามัยมีหน้าที่อะไร

.....

.....

.....

5. จุดประสงค์ของสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ใบเฉลยกิจกรรมประจำ บทที่ 4

1. การบริการสุขภาพหมายถึงอะไร จงอธิบาย

การจัดบริการการแพทย์สาธารณสุขในรูปแบบต่างๆเพื่อเป็นการแก้ปัญหาและความต้องการของประชาชนในเรื่องสุขภาพอนามัย และเป็นการยกระดับสุขภาพอนามัยให้อยู่บนรากฐานของสุขภาพอนามัยที่ดีคือจะต้องมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่แข็งแรงสมบูรณ์ดี โดยที่รัฐพยายามจัดบริการสุขภาพให้ทั่วถึงและครอบคลุมประชากร

2. การจัดบริการสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญกี่ประการ อะไรบ้าง

การจัดบริการสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้ประชาชนชาวไทย มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ ตลอดจนอยู่ในสังคมได้ด้วยความสุข
2. เพื่อให้ประชาชนชาวไทย ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ
3. เพื่อช่วยให้ประชาชนชาวไทยอายุยืนยาว ไม่เสียชีวิตก่อนถึงวัยอันควร
4. เพื่อรักษาสวัสดิภาพของประชาชน ให้พ้นจากอันตรายต่างๆ เช่น ภัยจากสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ จากอาหารหรือยาเป็นพิษ เป็นต้น

3. องค์ประกอบของการบริการสุขภาพมีอะไรบ้าง จงอธิบาย

1. การส่งเสริมสุขภาพ (promotive) เป็นการให้บริการด้านส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตให้มีความแข็งแรงเจริญเติบโตปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ เป็นบริการแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัยตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดาจนถึงวัยชรา เช่น

1. การวางแผนครอบครัว ให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวแก่กลุ่มเป้าหมายและประชาชนทั่วไป มีบริการวางแผนครอบครัวเคลื่อนที่ โดยมุ่งเน้นการวางแผนครอบครัวชนิดถาวร ได้แก่ การทำหมันชาย หญิง สนับสนุนการผลิตบุคลากรในระดับท้องถิ่น
2. การอนามัยแม่และเด็ก เป็นการบริการส่งเสริมสุขภาพหญิงในระยะตั้งครรภ์ หลังคลอดทารกตลอดจนเด็กวัยก่อนเรียนให้มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์
3. โครงการโภชนาการ เนื่องจากประเทศไทยยังคงประสบปัญหาภาวะโภชนาการทั้งที่เรื่องของอาหารค่อนข้างจะสมดุล จะพบว่าทารกและเด็กก่อนวัยเรียนมีปัญหาทุพโภชนาการ
4. การอนามัยโรงเรียน เป็นบริการที่ส่งเสริมป้องกันและแก้ไขสุขภาพของเด็กวัยเรียนให้อยู่ในสภาพปกติ ปราศจากโรคอันเป็นอุปสรรคในการศึกษาเล่าเรียนและเจริญเติบโตตามวัย
5. การทันตสาธารณสุข เนื่องจากปัญหาในช่องปาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคเหงือกและฟัน เพราะอัตราป่วยค่อนข้างสูง จึงได้จัดบริการทันตกรรมในสถานบริการของรัฐและเอกชน
6. การสุขศึกษา เป็นงานที่สนับสนุนการสาธารณสุขอื่นเพื่อแก้ไขปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศ เช่น โภชนาการ การอนามัยแม่และเด็ก

7. การส่งเสริมสุขภาพจิต เพื่อให้ประชากรในเขตเมืองและชนบทได้รับบริการสุขภาพจิตในด้านการส่งเสริมการป้องกันโรค รวมทั้งการรักษาพยาบาล และฟื้นฟูให้อยู่ในสภาพที่ควบคุมได้

2. การป้องกันและควบคุมโรค (preventive)

1. การป้องกันโรคติดต่อต่างๆโดยการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยผู้ใหญ่
2. การปรับปรุงสุขภาพสิ่งแวดล้อม
3. การเฝ้าระวังโรค ได้แก่ การรายงานโรค ติดตามสถานการณ์ทางวิทยาการระบาด

3. การรักษาพยาบาล (curative) 1. จัดบริการในการรักษาพยาบาลให้ครอบคลุมประชากรทั้งในเขตเมืองและชนบทโดยให้บริการการรักษาพยาบาลกับผู้ป่วยในและนอกสถานบริการ

2. การจัดให้มีระบบการรับ-ส่งต่อผู้ป่วย

4. การฟื้นฟูสภาพ (rehabilitative)

1. การจัดบริการฟื้นฟูสภาพร่างกายหลักจากการเจ็บป่วยเพื่อให้ร่างกายได้กลับเข้าสู่สภาพปกติอย่างเดิม
2. การฟื้นฟูสภาพทางจิตใจ

4. สถานีนามัยมีหน้าที่อะไร

สถานีนามัยเป็นหน่วยบริการสาธารณสุขในระดับตำบล มีหน้าที่ในการนำบริการสาธารณสุขแบบผสมผสาน ได้แก่ การอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว การโภชนาการ การอนามัยโรงเรียน สุขศึกษา มีหน้าที่ให้การอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข

5. จุดประสงค์ของสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนมีอะไรบ้าง

เป็นสถาบันเอกชน เพื่อดำเนินการเผยแพร่อบรม สนับสนุนการบริการวางแผนครอบครัว การสาธารณสุข และการบรรเทาสาธารณภัยชุมชน โดยความร่วมมือประสานงานอย่างใกล้ชิดจากชุมชนต่างๆ หน่วยงานของรัฐบาล และองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศเพื่อเสริมช่องว่างในการให้บริการของภาครัฐและภาคเอกชน

ใบกิจกรรมประจำ บทที่ 5

1. บทบาทและกิจกรรมทางสาธารณสุขที่สำคัญของอาสาสมัครสาธารณสุขมีอะไรบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

.....

2. หน้าที่ความรับผิดชอบของอาสาสมัครสาธารณสุขมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. หน้าที่ของผู้สื่อข่าวสาธารณสุขมีอะไรบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

.....

4. กิจกรรมของสภาเกษตรกรไทยมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

5. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) คืออะไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

ใบเฉลยกิจกรรมประจำ บทที่ 5

1. บทบาทและกิจกรรมทางสาธารณสุขที่สำคัญของอาสาสมัครสาธารณสุขมีอะไรบ้าง จงอธิบาย
 1. อาสาสมัครสาธารณสุขเป็นสื่อโยงผู้ต้องการบริการสาธารณสุข กับผู้ให้บริการ
 2. อาสาสมัครสาธารณสุขเป็นผู้ปลูกฝังทัศนคติให้ความรู้ และความเข้าใจและกระตุ้นประชาชนให้รู้คุณค่าและเห็นความสำคัญของการสาธารณสุข
 3. อาสาสมัครสาธารณสุข ให้ความช่วยเหลือกิจกรรมทางด้านสาธารณสุขของรัฐทั้งโดยตรงและทางอ้อม
 4. อาสาสมัครสาธารณสุขทำหน้าที่ช่วยระวังสังเกตและเป็นปากเสียงให้ประชาชนเพื่อดำรงไว้ซึ่งผลประโยชน์และการตอบสนอง
 5. อาสาสมัครสาธารณสุขเป็นผู้อบรมประชาชนที่ออกไปปฏิบัติกิจกรรมบางอย่างในด้านสาธารณสุข
 6. อาสาสมัครสาธารณสุขทำการหาข้อเท็จจริงบางเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับความต้องการทางด้านสาธารณสุขของประชาชน และหาวิธีช่วยให้ประชาชน ได้ในสิ่งที่ต้องการ
 7. อาสาสมัครสาธารณสุขเป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมทางสาธารณสุขบางอย่างที่ไม่เคยปฏิบัติมาก่อนเพื่อเป็นตัวอย่างให้เกิดผลทางด้านสาธารณสุขที่ชัดเจนแน่นอน
 8. อาสาสมัครสาธารณสุขสนับสนุนให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการสาธารณสุขและสังคม
 9. อาสาสมัครสาธารณสุขร่วมมือในการจัดทำแผนงานสาธารณสุขและกระทำการประสานงานเพื่อจัดการขัดแย้ง
2. หน้าที่ความรับผิดชอบของอาสาสมัครสาธารณสุขมีอะไรบ้าง
 - 1) เป็นผู้สื่อข่าวสารสาธารณสุขระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนในหมู่บ้าน นัดหมายเพื่อนบ้านมารับบริการสาธารณสุข แจ้งข่าวสารสาธารณสุข เช่น การเกิดโรคติดต่อที่สำคัญ หรือโรคระบาดในท้องถิ่น ตลอดจนข่าวความเคลื่อนไหวในกิจกรรมสาธารณสุข รับข่าวสารสาธารณสุขแล้ว แจ้งให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในท้องถิ่นทราบอย่างรีบด่วนในเรื่องสำคัญ เช่น เรื่องโรคระบาดหรือโรคติดต่อต่าง ๆ รับข่าวสารแล้ว จดบันทึกไว้ในสมุดบันทึกผลการปฏิบัติงานของ อสม.
 - 2) เป็นผู้ให้คำแนะนำถ่ายทอดความรู้แก่เพื่อนบ้านและแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว ในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การใช้สถานบริการสาธารณสุขและการใช้ยา การรักษาอนามัยของร่างกาย การให้ภูมิคุ้มกันโรค การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและการจัดหาน้ำสะอาด โภชนาการและสุขาภิบาลอาหาร การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อประจำถิ่น
 - 3) เป็นผู้ให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชน ได้แก่ การส่งต่อผู้ป่วยและการติดตามดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการส่งต่อมาจากสถานบริการ การจ่ายยาเม็ดคุมกำเนิดในรายที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ตรวจ

แล้ว และจ่ายถุงยางอนามัย การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น เกี่ยวกับบาดแผลสด กระดูกหัก ข้อเคลื่อน ฯลฯ การรักษาพยาบาลเบื้องต้นตามอาการ

4) หมุนเวียนกันปฏิบัติงานที่ ศสมช. โดยมีกิจกรรมที่ควรดำเนินการ ได้แก่

.....- จัดทำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหมู่บ้าน

.....- ถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรมตามปัญหาของชุมชน

.....- ให้บริการที่เป็นใน 14 กิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน

5) เฝ้าระวังและป้องกันปัญหาสาธารณสุขในหมู่บ้าน เช่น เฝ้าระวังปัญหาโภชนาการโดยการชั่งน้ำหนักเด็กและร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวเด็กขาดสารอาหารและขาดธาตุไอโอดีน เฝ้าระวังด้านอนามัยแม่และเด็ก โดยการติดตามหญิงมีครรภ์ให้มาฝากท้องและตรวจครรภ์ตามกำหนด เฝ้าระวังด้านสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค โดยการติดตามให้มารดานำเด็กไปรับวัคซีนตามกำหนด และเฝ้าระวังเรื่องโรคติดต่อประจำถิ่น โดยการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เป็นต้น

....6) เป็นผู้นำในการบริหารจัดการวางแผนแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน โดยใช้งบประมาณหมวดอุดหนุนทั่วไปที่ได้รับจากกระทรวงสาธารณสุข หรือจากแหล่งอื่น ๆ

....7) เป็นแกนนำในการชักชวนเพื่อนบ้านเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนางานสาธารณสุขของชุมชน และพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้กระบวนการ จปฐ. (ความจำเป็นพื้นฐาน) และรวมกลุ่มในการพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ

....8) ดูแลสิทธิประโยชน์ด้านสาธารณสุขของประชาชนในหมู่บ้าน โดยเป็นแกนนำในการประสานงานกับกลุ่มผู้นำชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กระตุ้นให้มีการวางแผนและดำเนินงานเพื่อพัฒนางานสาธารณสุขของหมู่บ้าน

3. หน้าที่ของผู้สื่อข่าวสาธารณสุขมีอะไรบ้าง จงอธิบาย

1. เป็นผู้แจ้งข่าวสารสาธารณสุขแก่ชาวบ้านในเขตรับผิดชอบ

2. เป็นรับข่าวสารสาธารณสุขและข่าวสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานจากชาวบ้าน เพื่อแจ้งแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

3. เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ แนะนำและชักจูงประชาชนในด้านสาธารณสุข

4. เป็นผู้ร่วมดำเนินการและประสานงานสาธารณสุขและงานส่วนรวมอื่นๆ

4. กิจกรรมของสภาเกษตรกรไทยมีอะไรบ้าง

กิจกรรมของสภาเกษตรกรไทยแบ่งออกได้ ดังนี้

1. สำนักงานกลาง มีหน้าที่วางแผนการอบรมในเรื่องต่างๆของสภาเกษตรกรไทย

2. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ทำหน้าที่ให้บริการรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ และป่วยไข้ในยามสงคราม และยามปกติ ให้บริการวางแผนครอบครัว

3. กองบรรเทาทุกข์ มีหน้าที่ สงเคราะห์ผู้ตกทุกข์ได้ยากในเหตุการณ์สาธารณภัยต่างๆ

4. กองอนุภาษาด ทำหน้าที่ปลูกฝังคุณธรรมให้เยาวชน

5. ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ มีหน้าที่รับบริจาคโลหิตและจำงโลหิตเพื่อใช้ในการรักษาผู้ป่วยทั่วประเทศ

5. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)คืออะไร จงอธิบาย

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือที่เราเรียกย่อ ๆ ว่า อสม. นั้น เป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยผ่านกระบวนการอบรมให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และการปฏิบัติงานด้วยความเสียสละต่อประชาชนในหมู่บ้าน

ใบกิจกรรมประจำ บทที่ 6

1. อะไรที่เป็นข้อบ่งชี้ความสำเร็จของงานสาธารณสุขมูลฐาน

.....

.....

.....

2. อะไรที่เป็นข้อบ่งชี้ของสุขภาพดีถ้วนหน้า

.....

.....

.....

3. จงอธิบายการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ

.....

.....

.....

4. การบริการด้านสุขภาพ (Health service) เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

5. การสุขาภิบาลโรงเรียน (School Sanitation) ที่ถูกสุขลักษณะเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

ใบเฉลยกิจกรรมประจำ บทที่ 6

1. อะไรที่เป็นข้อบ่งชี้ความสำเร็จของงานสาธารณสุขมูลฐาน

1. ประชาชนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บที่พบบ่อยในท้องถิ่นหรือในหมู่บ้าน พร้อมทั้งรู้สาเหตุของการเกิดโรค
2. ประชาชนทุกคนจะต้องมีน้ำที่สะอาดไว้ดื่มทุกหลังคาเรือน
3. ประชาชนต้องมีส้วมใช้ และส้วมนั้นอาจจะอยู่ภายในบ้านหรืออยู่นอกบ้านก็ได้
4. แม่และเด็กควรจะต้องได้รับการดูแลสุขภาพอนามัยจากสถานอนามัย
5. การคลอดควรได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
6. เด็กๆที่มีอายุระหว่าง 0-1 ปีซึ่งเป็นกลุ่มที่มีโอกาสเป็นโรคติดต่ออย่างจะต้องได้รับการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรค
7. การมียาไว้ใช้ในบ้านหรือในหมู่บ้านตลอดเวลา
8. อัตราส่วนของประชาชนและอาสาสมัครสาธารณสุขจะต้องมีจำนวนที่เหมาะสมพอเพียงในการทำงาน

2. อะไรที่เป็นข้อบ่งชี้ของสุขภาพดีถ้วนหน้า

1. มีกลไกที่จะให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสาธารณสุขที่เหมาะสมและใช้ประโยชน์ได้
2. มีงบประมาณสำหรับกิจการสาธารณสุขไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของประเทศ
3. มีอัตราส่วนของงบประมาณสาธารณสุขที่เหมาะสม
4. มีความเท่าเทียมกันในการจัดสรรทรัพยากร
5. มีกลวิธีที่ชัดเจนที่จะทำให้ถึงสภาวะสุขภาพดีถ้วนหน้า
6. ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงการสาธารณสุขมูลฐาน
7. เด็กๆมีสภาวะโภชนาการที่เหมาะสม
8. อายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดสูงกว่า 60
9. อัตราการรู้หนังสือสำหรับผู้ใหญ่ชายและหญิงสูงกว่าร้อยละ 70

3. จงอธิบายการจัดตั้งแวดล้อมที่ถูกละเลย

1. การควบคุมป้องกัน ปรับปรุงสิ่งที่เข้าสู่ร่างกายให้ปลอดภัยจากเชื้อโรคและสารพิษ เช่น น้ำ ขยะ ส้วม
2. นึกถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นภายในโรงเรียน ครูสามารถควบคุมและป้องกันได้ เช่น สนามเด็กเล่น สระน้ำ หรือเครื่องเล่นภายในโรงเรียน
3. ดูแลความสะอาดของสถานที่ปรุงอาหาร ขายอาหาร ตลอดจนการใช้สารปรุงแต่งในการประกอบอาหาร
4. ดูแลเกี่ยวกับน้ำดื่ม น้ำใช้ตลอดจนภาชนะใส่น้ำดื่มให้เพียงพอ
5. ห้องน้ำมีความสะอาด เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
6. การกำจัดสิ่งปฏิกูล กำจัดขยะ น้ำโสโครกอันเป็นแหล่งเพาะพันธุ์แสงและสัตว์นำโรค

7. การจัดห้องเรียน ดูแลเกี่ยวกับการถ่ายเทอากาศ ความร้อน แสงสว่าง การจัดโต๊ะ เก้าอี้ และความปลอดภัยของตัวอาคาร
8. การจัดห้องพยาบาลให้ถูกสุขลักษณะและจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ที่เหมาะสม
9. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ และสวยงาม

4.การบริการด้านสุขภาพ (Health service) เป็นอย่างไร

การบริการด้านสุขภาพเป็นการดำเนินงานเพื่อการส่งเสริม ป้องกันการเกิดโรคในเด็กวัยเรียน ซึ่งการเจ็บป่วยเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของเด็ก ดังนั้นในการดำเนินงานในส่วนนี้เป็นการดำเนินงานในลักษณะเป็นทีม มิใช่ผู้ใดผู้หนึ่งดำเนินการโดยลำพัง ที่สำคัญคือต้องมีการวางแผนร่วมกับครูผู้ซึ่งรับผิดชอบงานด้านสุขภาพในโรงเรียน เพื่อร่วมกันหาปัญหา วางแผน ดำเนินงานตามแผนและประเมินผล กิจกรรมด้านการบริการสุขภาพแก่นักเรียนจะครอบคลุมการบริการด้านต่าง ๆ เช่น การตรวจสุขภาพ ตรวจวัดสายตา ตรวจการได้ยิน ฝ้าระวังภาวะการเจริญเติบโตด้วยการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง การสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน โรคด้วยการฉีดวัคซีน เป็นต้น

5.การสุขาภิบาลโรงเรียน (School Sanitation) ที่ถูกสุขลักษณะเป็นอย่างไร

การจัดโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ ให้เอื้อต่อการมีสุขภาพะ โดยการควบคุมดูแลและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดี เพื่อให้ปลอดภัยจากโรค การเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุต่าง ๆ เชื่อกันว่าสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลบวกต่อสุขภาพ แนวทางการดูแลสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นการดูแลสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น สิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนเป็นการส่งเสริมและป้องกันโรค

ใบกิจกรรมประจำ บทที่ 7

1. หลักในการดำเนินงานบริการสาธารณสุขแบบผสมผสานมีกี่ประการ อะไรบ้าง จงอธิบาย

หลักในการดำเนินงานบริการสาธารณสุขแบบผสมผสาน มี 6 ประการ

.....
.....
.....

2. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาการดำเนินงานบริการสาธารณสุขเบื้องต้นมีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

3. จงอธิบายบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อการควบคุมโรค

.....
.....
.....

4. ขยะมูลฝอยจากบ้านเรือน สถานที่ประกอบการ ทั้งที่นำเปียกและไม่นำเปียก ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมบ้าง จงอธิบาย

.....
.....
.....

5. จงอธิบายลักษณะที่บ่งชี้ความพร้อมของที่อยู่อาศัยทางด้านการสุขาภิบาล

.....
.....
.....

ใบเฉลยกิจกรรมประจำ บทที่ 7

1. หลักในการดำเนินงานบริการสาธารณสุขแบบผสมผสานมีกี่ประการ อะไรบ้าง จงอธิบาย

หลักในการดำเนินงานบริการสาธารณสุขแบบผสมผสาน มี 6 ประการ

1. การวางแผนการปฏิบัติ (Methodology of Planning) ต้องให้หน่วยงานสาธารณสุขในชุมชนประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ
2. การบริหารงานและการจัดดำเนินงาน (Administration and Management)
3. พยายามกระจายอำนาจบริหารและการดำเนินงานออกไป โดยมีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบ และจัดดำเนินงานให้เหมาะสม
4. การปฏิบัติงานไม่ควรให้ทำงานซ้ำซ้อนกัน
5. จัดให้มีการฝึกอบรม ให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถในการสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น
6. ให้ประชาชนหรือหน่วยงานของเอกชนได้ร่วมมือกันให้มากที่สุด

2. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาการดำเนินงานบริการสาธารณสุขเบื้องต้นมีอะไรบ้าง

1. การจัดดำเนินงานสาธารณสุขเบื้องต้น ควรจะต้องสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน
2. บริการสาธารณสุขเบื้องต้น ควรจะต้องเชื่อมโยงกับบริการสาธารณสุขของรัฐ ในด้านการสนับสนุน และกาติดต่อสื่อสาร
3. บริการสาธารณสุขเบื้องต้น ควรจะเชื่อมโยงกับแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆ เช่น การเกษตร การศึกษา เป็นต้น
4. ประชาชนต้องให้ความร่วมมือโดยตระหนักถึงปัญหาสาธารณสุขของตนเองเป็นส่วนใหญ่ และเสียค่าใช้จ่ายน้อย

3. จงอธิบายบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อการควบคุมโรค

บทบาทของสาธารณสุข

1. เพื่อมุ่งถึงการป้องกันโรคและมุ่งเสริมสร้างสุขภาพร่างกายของบุคคลและชุมชน
2. เพื่อมุ่งส่งเสริมสุขภาพของประชาชน โดยมีกฎหมายควบคุมโรคติดต่อและควบคุมบุคคลในการเดินทาง เพราะอาจทำให้เกิดการแพร่เชื้อโรค
3. ในแต่ละชุมชนจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประชาชนในชุมชนนั้นๆ ให้มีการกินอยู่ที่ถูกสุขอนามัย
4. การให้บริการทางสุขภาพ ได้แก่ การให้อาหารหรือสุขศึกษาในโรงงาน อารามโรงเรียนและในครัวเรือน การป้องกันอุบัติเหตุ การรักษาพยาบาลผู้ป่วยทั้งที่บ้านและโรงพยาบาล

4.ขยะมูลฝอยจากบ้านเรือน สถานที่ประกอบการ ทั้งที่เผาและไม่เผา ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมบ้าง จงอธิบาย

- เป็นบ่อเกิดของเชื้อโรคต่าง ๆ
- เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของพาหะนำโรค เช่น แมลงวัน แมลงสาบ หนู เป็นต้น
- เกิดกลิ่นเหม็นและสภาพน่ารังเกียจ
- เกิดเป็นเหตุรำคาญแก่บริเวณใกล้เคียง
- เกิดอุบัติเหตุได้ เช่น กระดาษติดไฟได้ง่าย

จากผลกระทบดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำจัดมูลฝอยให้หมดไป ถ้าไม่มี การดำเนินการจัดการที่ถูกต้อง ก็จะก่อให้เกิดผลกระทบที่กล่าวมาข้างต้นอย่างแน่นอน

5.จงอธิบายลักษณะที่บ่งชี้ของที่อยู่อาศัยทางด้านการสุขาภิบาล

1. น้ำดื่ม น้ำใช้ไม่สะอาด ไม่เพียงพอ
2. ห้องน้ำห้องส้วมอยู่นอกอาคารและใช้ร่วมกับเพื่อนบ้าน
3. มีสถานที่อาบน้ำร่วมกับผู้อื่น
4. มีห้องพักรวมกันอยู่หลายคน
5. พื้นที่ห้องนอนแคบ

6. อาคารบ้านพักอาศัยมีทางออกทางเดียว
7. ไม่มีไฟฟ้าใช้ แสงสว่างไม่เพียงพอ
8. ห้องไม่มีหน้าต่าง และที่ระบายอากาศ
9. ที่พักอาศัยมีสภาพทรุดโทรม บริเวณบ้านสกปรก มีน้ำขัง

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสาวนิตย์ แดงทองดี
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ยินดีตรวจสอบสอบถามการวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสารานุกรมสุขชั้นนำ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ
(.....) ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ
(.....) ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ลงชื่อ.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสาวนิตย์ แดงทองดี)

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ นางนฤมล บุญใหญ่
ตำแหน่ง พนักงานมหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ยินดีตรวจสอบสอบถามการวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสารานุกรมสุขชั้นนำ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ
(.....) ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ
(.....) ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ลงชื่อ.....
(นางนฤมล บุญใหญ่)

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ นายมงคล นราศรี
ตำแหน่ง พนักงานมหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ยินดีตรวจสอบสอบถามการวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสารานุกรมสุขขำ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ
(.....) ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ
(.....) ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ลงชื่อ.....

(นายมงคล นราศรี)

**แบบประเมินผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่มีต่อ
เอกสารประกอบการเรียนวิชาสารานุกรมสุขชั้นนำ**

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการประเมิน

1. หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
2. หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
3. หมายถึง เหมาะสมมาก

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน		
	3	2	1
1.เนื้อหาในเอกสารประกอบการสอนอ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย			
2.แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา			
3.การจัดลำดับ ความยากง่ายของเนื้อหาเป็นไปตามลำดับจากบทแรกไป			
4.เอกสารประกอบการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถอ่านทบทวนเนื้อหาได้เอง			
5.เอกสารประกอบการสอนทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้			
6.วิธีการสอนมีการจัดกิจกรรมให้คิดวิเคราะห์หลากหลายรูปแบบ			
7.สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดกับบุคคลอื่นได้			
8.ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้			
9.ผู้สอนมีการแจ้งผลการทดสอบการคิดวิเคราะห์ทุกครั้ง			
10.เกณฑ์การจัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและเหมาะสม			
11.เนื้อหาวิชาสารานุกรมสุขชั้นนำสมควรที่จะใช้เรียนในหลักสูตรสารานุกรมสุขชุมชนต่อไป			
12.ในภาพรวมนักศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในวิชาสารานุกรมสุขชั้นนำ			

คำนำ

การทำวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่ได้รับ การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสารานุกรมสุขขึ้นนำโดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาภาคปกติ ผลที่ออกมาจึงอยู่ในระดับดี มีความรับผิดชอบสูง ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับแรงผลักดัน จากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเป็นการเตรียมความพร้อมของ คณาจารย์ในการตรวจประเมินของ กพร. และ สม.ศ เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัด

จากการทำการวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้สอนและผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง สมควรที่จะ ทำการวิจัยในทุกวิชาที่สอน แต่จะมีปัญหาในวิชาเอกที่มีอาจารย์ผู้สอนน้อยต้องสอน หลายวิชาทำให้ไม่มี เวลาเต็มที่ ในโอกาสนี้ต้องขอขอบคุณ ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ที่ได้ตรวจสอบเครื่องมือ คณบดีคณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เป็นผู้ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน และมหาวิทยาลัยให้ทุนสนับสนุน จึงทำให้ งานวิจัยในชั้นเรียนได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

ชลธิชา บุญเรือน

9 มีนาคม 2554

ชื่อเรื่อง : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสาธารณสุขชั้นนำ

ผู้วิจัย : นางสาวชลธิชา บุญเรือน

ปีที่ศึกษา : 2554

บทคัดย่อ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชาสาธารณสุขชั้นนำของนักศึกษาภาคปกติมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา สาธารณสุขชั้นนำ ของนักศึกษาที่เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาที่เรียน วิชา สาธารณสุขชั้นนำ ซึ่งเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธี แบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์
3. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสนใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น
4. เพื่อให้ นักศึกษาได้ศึกษาพฤติกรรมกลุ่มเพื่อน และปรึกษาหารือกันมากขึ้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีเอกสารประกอบการเรียนเป็นคู่มือประกอบการวิจัยโดยใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ แบบร่วมมือด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนจะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในด้านความพึงพอใจ นักศึกษาที่เรียนวิชาสาธารณสุขชั้นนำ ซึ่งเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ซึ่งมีรายการประเมิน 12 ข้อ ทุกข้อจะอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก อาจจะเป็นเพราะการสอนวิธีแบบร่วมมือ นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกกิจกรรมตามความสมัครใจ และยังมีพฤติกรรมในการรวมกลุ่มได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักศึกษาปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ					
		ความ รับผิดชอบ งานที่ได้รับ มอบหมาย (2คะแนน)	รับฟังความ คิดเห็นของ ผู้อื่น (2คะแนน)	นำเสนอ ผลงานได้ น่าสนใจ (2คะแนน)	มีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ (2คะแนน)	ทำงานเสร็จ ตามเวลาที่ กำหนด (2คะแนน)	รวม

เกณฑ์การประเมิน คะแนน 9-10 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7-8 ระดับ ดี

คะแนน 5-6 ระดับ พอใช้

คะแนน 0-4 ระดับ ควรปรับปรุง

สารบัญ

คำนำ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
การพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ	6
การสอนแบบร่วมมือตามวิธีแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมพันธ์	7
กระบวนการคิด	9
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
กำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง	11
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	11
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	13
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
สรุปผล	17
อภิปราย	18
ข้อเสนอแนะ	19
บรรณานุกรม	20

ภาคผนวก

แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

เฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์-
ของนักศึกษาที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนวิชาสารานุกรมสุขขำ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ประวัติผู้วิจัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงค่าเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	13
2 การประเมินผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนวิชาสารานุกรมสุขชั้นนำ	14
3 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	15

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวชลธิชา บุญเรือน
วันเดือนปีเกิด	23 กรกฎาคม 2528
วุฒิการศึกษา	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับสอง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำพิเศษ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผลงานทางวิชาการ	ปี 2551 การศึกษาพฤติกรรมการรับประทานอาหารเช้าของนักศึกษาคณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปี 2552 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษา ที่เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชา อาชีวอนามัย
ประสบการณ์ทำงาน	ปี 2551 พนักงานขายยา บริษัท พีแอนด์เอฟ เพชรบูรณ์ ปี 2551 – ปัจจุบัน อาจารย์ประจำพิเศษ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์